

Juhtkiri | Kas hääletu alistuja Päts ikka väärrib järjekordset ausammast?

Konstantin Pätsi monument on küll paigas ja kõigile hinnata, kuid vaidlus nii kuju enda, selle asukoha kui ka selle üle, kas Päts kui autoritaarne juht üleüldse väärrib järjekordset ausammast jääb veel pikalt kestma. Mis juhtub siis, kui venima jäänud idee lõpuks umbropsu ellu viiakse on näha Vabaduse platsi võidusamba näitel, kui kunstirahvas pole tulemusega rahul ja kehva kvaliteediga taiese ülapidamine neelab jätkuvalt meeletuid summasid.

Kas Pätsi saatus kujuneb paremaks, peab näitama aeg. Ehk sisaldab juba kuju püstitamine vastu Estonia teatri tagahoovi parklat endas vihjet algul suureliselt vaikiva ajastu kehtestanud, kuid hiljem lödipükslikult Eesti ühegi püssipauguta ära andnud riigipea kuulumisest pigem ajaloo prügikasti nagu „Pehmetes ja karvastes“?

Kindel ei saa olla selleski, kui kauaks Päts praegusesse kohta jääb, sest kui mingi ime läbi peaks minema Estonia teatri juurdeehituseks, peab riigi pea koppadele ja kraanadele ruumi tegema. Mis on üldse õnnestunud skulptuuri mõõdupuu?

Rahvas pildistab end küll Tallinna vanalinnas nii korstnapühkija kui Viru tänava veise juures, kuigi asjatundjad neid kunstiks ei pea. Jaak Joala uuenduslik kuju oli Viljandis turismimagnetiks, kuid ometi jäi tema iga üürikeseks. Pätsi võib oodata ka Tammsaare saatus ning kuju alus võib muutuda välibaariletiks või hoopis rularambiks seni Estonia treppidel harjutavate trikitajate jaoks. Viimasega on hädas olnud ka vabadussammas, kus noorte peletamiseks on treppidesse suisa metallogasid sisse taotud.

Mälestusmärgi püstitamine riigitegelasele, kelle rolli osas pole ühel meelel ei rahvas, poliitikud ega ammugi mitte ajaloolased on põnev ettevõtmine. Sest me ei tea, kuidas morn riigi pea avalikkuse poolt vastu võetakse ning kas ja kes selle juures käima hakkavad. Kas Päts saab vabadussamba ja reaalkooli poisi kõrval olema veel üks koht, kuhu poliitikud koos väliskülalistega pärgi viivad või võib Päts nii riiklikust kui üldrahvalikust õitemerest vaid und näha?

Ukraina sõda on kindlasti andnud ainek järele mõelda Eesti toonaste valikute üle riiki venelastele vaguralt üle andes.

Venelastele südikalt vastu hakanud ukrainlaste riigi pea

ohtuleht.ee

Estonia teater
Teater

Zelenskõi on meilgi vastupanu sümbolina kõrgelt austatud, samal ajal aga avame saatuse irooniana ausamba tema antipoodile hääletule alistujale Pätsile, kelle tegevus aitas tõmmata Eesti iseseisvusele pikaks ajaks vee peale.